

Voorwoord

In de woorden van Maya Angelou klinkt iets
wat ons allemaal raakt.

Elke cultuur heeft haar eigen kleur, haar eigen klank, haar eigen manier van kijken naar het leven. Als we echt de moeite nemen om te zien, te luisteren en te begrijpen, gebeurt er iets bijzonders: we ontdekken een mozaïek van verbondenheid.

Klederdracht is daar een prachtig voorbeeld van. Wat we dragen is meer dan stof – het is een levend verhaal, geweven met herinneringen, rituelen, trots en traditie. Een hoofddoek, een muts, een jurk of een sjerp vertelt iets over wie we zijn, waar we vandaan komen, waar we bij horen. Soms ook waar we naar verlangen.

In dit boek komen die verhalen samen als stukjes van een mozaïek. Niet om verschillen uit te vergroten, maar om te laten zien hoe rijk het is om samen te bestaan in verscheidenheid. Je zult lezen over trots en heimwee, over tradities en vrijheid, over hoe kleding mensen vormt én verbindt. Want verbinding begint vaak daar waar we durven zien dat ‘de ander’ ook een beetje ‘wij’ is.

Ik nodig je uit om deze pagina’s niet alleen met je ogen te lezen, maar ook met je hart. Laat je meenemen, laat je verwonderen. En misschien herken je, midden in een verhaal dat uit een andere wereld lijkt te komen, iets van jezelf.

We all should know that diversity makes for a rich tapestry, and we must understand that all the threads of the tapestry are equal in value no matter what their color.

Dr. Maya Angelou

India

Neelam

Koninklijke draden van een eeuwenoud erfgoed

Neelam, de moeder van Swara, draagt een *Maharani Paithani-sari* uit Maharashtra. Deze sari, geweven van zuivere zijde en verfraaid met fijn goud-*zari*, is diep geworteld in een traditie die meer dan tweeduizend jaar oud is. Ooit voorbehouden aan koninginnen en vrouwen van adel, werd deze sari destijds ook wel *Rajvastra* genoemd – letterlijk: koninklijke stof. Tegenwoordig wordt ze gekoesterd als een erfstuk, een tastbare herinnering aan generaties van vakmanschap en vrouwentrots.

De sari die Neelam draagt, toont het iconische *mor-motief* – een pauw in sierlijke elegantie – waar de *Paithani* om bekendstaat. Ze combineert hem met een handgemaakte bijpassende tas, tot in de kleinste details afgestemd op het patroon van de sari. Haar *choli* is rijkelijk versierd met *Aari-borduurwerk* – een eeuwenoude ambachtelijke techniek die zijn oorsprong vindt aan de koninklijke hoven van India. Met een gebogen naald, vergelijkbaar met een haaknaald, worden in *Aari-borduurwerk* fijne, kettingsteekachtige patronen gemaakt. Deze techniek laat zich kenmerken door een buitengewone precisie, en staat bekend om haar delicate details, vaak versterkt met kralen, pailletten of goud- en zilverdraad. Het is een vorm van borduurkunst die geduld en toewijding vereist.

Op mijn vraag wat deze sari voor haar betekent, antwoordt Neelam: ‘Het is een voorrecht om zulk vakmanschap te mogen dragen. Elk draadje vertelt een verhaal’ Een sari als deze – met haar verfijnde zijde, koninklijke symboliek en met de hand geborduurde *choli* – vraagt al snel een maand werk van ervaren ambachtslieden.

Afbeelding 2.9: Neelam draagt een Maharani Paithani-sari uit Maharashtra. Ze is geweven van zuivere zijde, met goudbrokaat, en geworteld in een traditie van 2000 jaar oud. Neelam's grote voorbeeld is haar grootmoeder, die ook een Paithani-sari droeg op haar bruiloft. Neelam zet die lijn voort.

African fabrics are known for their symbolism and beauty. African textiles are carriers of stories. Every color, every motif holds a message. *Boubou, pagne, kitenge* or *dashiki* – traditional dress in Africa is often connected to status, ceremony, and identity. Symbolism and pride are literally worn on the body. The fabric not only tells who you are, but also where you come from – and where you're going.

Kente: *Kente* from Ghana is one of the most renowned fabrics in West Africa. It is woven in vibrant patterns and colors, often with symbolic names such as "Unity and Peace" or "Do Not Be Jealous." Once reserved for royalty, *Kente* is now also worn at weddings, anniversaries, and ceremonial occasions.

Ankara: Ankara, from West and Central Africa, is a colorful cotton fabric with bold graphic patterns. It is often produced using a wax-print technique. These prints are used for skirts, dresses, tunics (like the *boubou*), and headwraps. Women choose a print that matches their mood, occasion, or a personal message. Some patterns even have names like "My Husband Is Rich" or "Political Game." With these prints, messages are sent out into the world.

Wax-print: Then there is batik – the African versions.

Who would imagine that the colorful fabrics so iconic in West Africa actually trace their roots to a Dutch factory in Helmond? And that these fabrics go back even further, to an ancient technique from Indonesia: batik. Founded in 1846, Visco began industrially reproducing these wax prints, inspired by the delicate patterns and vivid contrasts of Indonesian batik art. The fabrics were originally intended for Indonesia, but when the ships stopped in West Africa along the way, they turned out to be highly appreciated there.

What is remarkable is that these fabrics found a new home in West and Central Africa. They were embraced, worn, and cherished – and given new meanings and names. Each print tells a story, tied to memories, to status, or to symbolism within the community. In this way, a fabric from Helmond grew into an African voice.

Although the technique originated in Indonesia, batik has taken on a unique expression in countries like Nigeria and Ghana. These fabrics are often hand-dyed and may be connected to rituals or religious services

Bogolanfini: Mali is home to *bogolanfini*, better known as mud cloth – a traditionally dyed fabric. The handwoven cotton is colored using fermented mud. The patterns refer to natural forces, femininity, and history, and they stand as symbols of Malian cultural identity.

Boubou-print: The *boubou* is a traditional West African garment – flowing and often brightly colored. The fabrics used to make it range from cotton to silk and are printed with distinctive, expressive patterns known as *boubou* prints.

Symbolism and Beauty Interwoven

3. Africa

We all should know that diversity
makes for a rich tapestry, and
we must understand that all the
threads of the tapestry are equal
in value no matter what their color.

Dr. Maya Angelou

Foreword

In the words of Maya Angelou,
there is something that touches us all.

Every culture has its own colour, its own sound, its own way of seeing life. When we truly take the time to look, to listen, and to understand, something remarkable happens: we discover a mosaic of connection. Traditional dress is a beautiful example of this. What we wear is more than fabric – it is a living story, woven with memories, rituals, pride, and tradition. A headscarf, a coif, a gown, or a sash speaks of who we are, where we come from, and where we belong. Sometimes it even hints at what we long for. In this book, those stories come together like pieces of a mosaic. Not to magnify our differences, but to show how rich it is to exist together in diversity. You will read of pride and longing, of tradition and freedom, of how clothing shapes and unites us. Connection often begins where we dare to see that “the other” is also, in part, “us.” I invite you to read these pages not only with your eyes but with your heart. Let yourself be carried away, let yourself be amazed. And perhaps, in the midst of a story that seems to come from another world, you will recognize something of yourself.